

Keskus 020 743 2920
Faksi 020 743 2935
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Vattuniemenranta 2
00210 Helsinki

TILINTARKASTAJAN RAPORTTI MERIKARVIAN KUNNAN TARKAS- TUSLAUTAKUNNALLE VUODEN 2022 TILINTARKASTUKSESTA

Tämä raportti on yhteenveto vuoden 2022 tilintarkastushavainnoista. Tarkastuslautakunnalle on esitetty tilikauden aikana raportteja tilintarkastajan työn toteutumisesta ja tehdyistä tarkastushavainnoista. Tämä raportti annetaan tiedoksi myös kunnanhallitukselle.

Tilikauden aikana ei ole tullut esille sellaisia KunL 123 §:n tarkoittamia epäkohtia, joista tilintarkastajan olisi pitänyt ilmoittaa viipymättä tarkastuslautakunnalle ja tarvittaessa myös kunnanhallitukselle.

Osana tilintarkastusprosessia olemme pyytäneet kunnanhallitukselta johdon vahvistuskirjettä tilintarkastajalle. Vahvistuskirje on saatu 5.4.2023. Vahvistuskirje annetaan tiedoksi myös tarkastuslautakunnalle.

1. HALLINTO

Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen pöytäkirjat on tarkastettu. Päätösten täytäntöönpanoa on tarkastettu pistokokein. Muiden toimielinten pöytäkirjoja ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja on tarkastettu tarkastussuunnitelman mukaisesti.

Päätösten lainmukaisuutta on tarkastettu ensisijaisesti kuntalain ja toissijaisesti hallintolain, julkisuuslainsäädännön, kirjanpitolain ja verolakien, hankintalain ja tasavolain säännösten perusteella.

Valtuuston päätöstenmukaisuutta on tarkastettu tarkastamalla talousarvion toteutumaa, päätösten täytäntöönpanoa ja hallintosäännön määräysten noudattamista.

Kunnanhallitus on päätöksellään 72§ 2022 tehnyt kunnanvaltuustolle esityksen 35 000 € lisämäärärahan myöntämiseksi. Toteamme, että kunnanvaltuustossa ei ole tehty vastaehdotusta mutta tehty päätös poikkeaa päätösehdotuksesta.

Suosittellemme kiinnittämään huomiota päätösten sanamuotoihin, niin että päätöksestä selviää mitä on päätetty. Esim. kunnanvaltuuston päätökset 87 § ja 89 § 2022 ovat että päätettiin ehdotuksen mukaisesti. Samoin kunnanhallituksen päätökset olivat, että päätettiin ehdotuksen mukaisesti. Kunnanjohtajan ehdotukset olivat, että päätetään esittää valtuustolle.

Kunnanhallituksen päätöksen 3 § 2022 osalta toteamme, että verkossa olevaan pöytäkirjaan ei ole kirjattu päätöstä.

Suosittellemme kiinnittämään huomiota päätösehdotusten ja päätösten yhdenmukaisuuteen. Mikäli päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, tulee pöytäkirjasta käydä ilmi tehty vastaehdotus. Esim. kunnanhallitus 258 § ja 386 § 2022.

Valtuuston päätöstenmukaisuutta on tarkastettu mm. vertaamalla talousarvion toteutumaa talousarvioon. Tilivuoden aikana valtuuston tekemät talousarviomuutokset on verrattu talousarviokirjanpitoon.

Käyttötalouden sitovuustaso on ollut tehtäväkohtainen ulkoinen määräraha. Erikseen on päätetty sitovaksi tulomääräraha ja menomääräraha. Tilinpäätöksen toteutumavertailut sisältävät myös sisäiset erät.

Euromääräisesti suurin valtuuston myöntämän toimivallan ylitys on kunnanhallituksen menomäärärahan ylitys 205 915,71 €, jolloin toteutuma oli 101 %.

KÄYTTÖTALOUS	Tulomääräraha		Menomääräraha	
	Tot %	Alitus €	Tot %	Ylitys €
Kunnanvaltuusto			138 %	19 043.00 €
Kunnanhallitus			101 %	205 915.71 €
Sivistyslautakunta			101 %	69 154.04 €
Tekninen lautakunta	97 %	149 909.98 €	104 %	199 450.60 €
Yht.		149 909.98 €		474 520.35 €

Investoinneissa määräraha on ylitetty yhdeksässä hankkeessa. Lisäksi on yksi hanke, jolle ei ole talousarviossa myönnettyä määrärahaa. Määrärahojen ylitykset eivät olleet olennaisia.

INVESTOINNIT	Tot %	Ylitys €
Kiinteistöjen irtaimistot	129.4	4 416.83 €
KtWeb järjestelmään siirtyminen	156.5	12 440.00 €
Kiilarinne kotihoito terveysas	110.6	2 649.31 €
Mericamping parkkipaikka piha	235.7	13 574.91 €
Rakennuskorjaukset iv puhdistukset etätyöpiste	108.4	4 199.99 €
Partiokolo saneeraus	121.4	3 203.80 €
Kasala kehittäminen, vaunupaikat myyntipisteen laa	116.6	4 145.52 €
Maa-alueet, sahan alueen kenttä, tie	101.9	9 199.84 €
Keskustaajaman katuvalot		6 700.00 €
Instasuunnitelma siikainen	147.9	38 343.85 €
Yht.		98 874.05 €

Toteamme, että hallintosäännön 71§ mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kunnanvaltuustolle siten, että kunnanvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

2. KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Tilinauus

Avaavan taseen tarkastuksen tavoitteena oli varmistua siitä, että perustuuko kunnan vuoden 2022 avaava tase vuoden 2021 tilinpäätöksen päättävään taseeseen ja onko tilinauus oikein suoritettu.

Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että Merikarvian kunnan vuoden 2022 avaa-va tase perustuu edellisen vuoden tilinpäätökseen ja on oikein suoritettu.

Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä sovelletaan kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (Kuntal 112 §). Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (Kuntal 112 §).

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus. Tilinpäätöksen rakennetta ja sisältöä on ohjeistettu tarkemmin kuntajaoston antamissa ohjeissa.

Tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että kunnan tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös) on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti ja että se antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tarkastus suoritettiin vertaamalla laadittua tilinpäätöstä kirjanpidon tulosteisiin, laadittuihin tase-erittelyihin, liitetietotositteisiin sekä hallintokuntien ja ulkopuolisten antamiin saldovahvistuksiin. Tarkastus sisälsi myös konsernitilinpäätöksen.

Vuoden 2022 aikana on käyty läpi tiedot kunnan omistamista maa-alueista ja korjattu virheelliset aikaisempien vuosien kirjaukset. Oikaisu on tehty vähentämällä 118 225,85 € taseen edellisten tilikausien ylijäämiä.

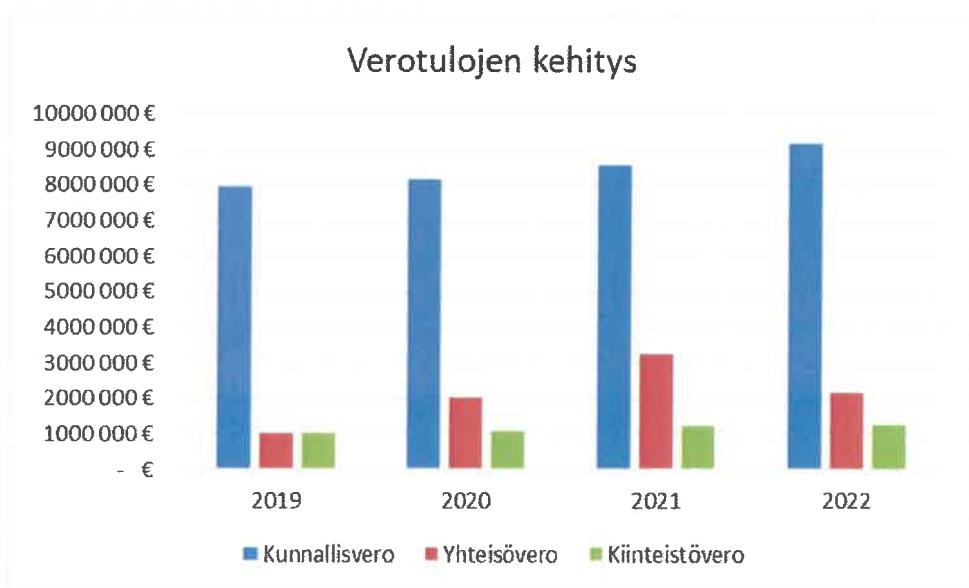
Taseessa on osamaksusaamisia 2 427 148,07 € ja vuokrasaamisia 637 374,54 €. Tämä yhteensä 3 064 522,61 € saaminen muodostuu suurelta osin CPF Oy:lle v 2019 rakennetusta teollisuushallista, johon kunta on ottanut 2,6 M€ pankkilainan. CPF Oy ei ole kuitenkaan pystynyt maksamaan velkaansa Merikarvian kunnalle alkuperäisen maksusuunnitelman mukaisesti. Toteamme, että tähän saamiseen liittyy epävarmuutta.

Tilinpäätöksen osoittama lainakanta oli 2,5 M€.

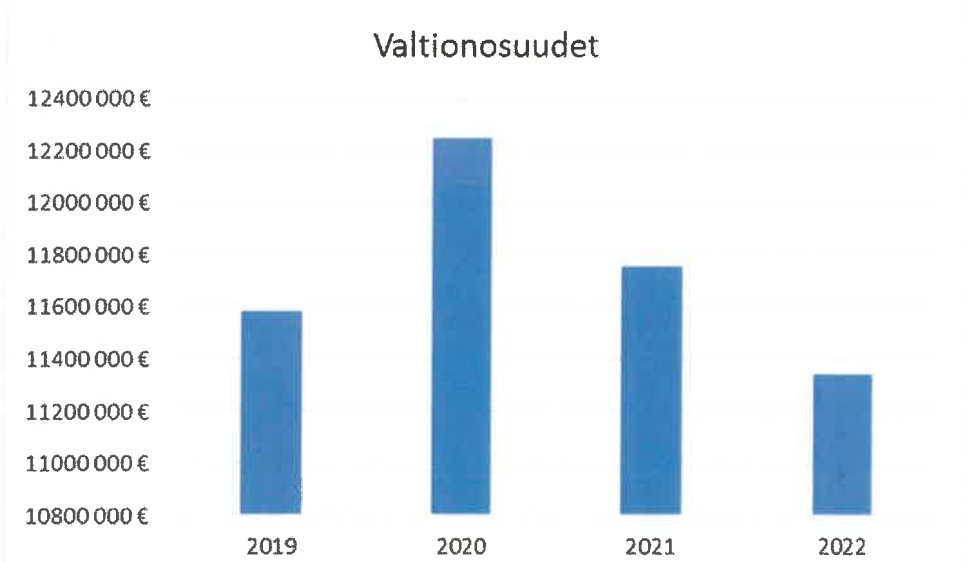
Tuloslaskelman osoittama alijäämä oli - 440 193,21 € ja taseen kertynyt ylijäämä 7,1 M€. Tilikauden 2022 alijäämää on pienentänyt omaisuuden myyntivoitot 303 418,43 €. Palkat ja palkkiot ovat olleet 0,5 M€ suuremmat kuin vuonna 2021.

Verotulot olivat 388 722,35 € pienemmät kuin vuonna 2021. Tämä selittyy yhteisöveron palautumisella lähemmäs aikaisempien vuosien tasoa. Yhteisöveron tuotto oli v 2022 noin 1 M€ pienempi kuin vuonna 2021 mutta 138 t€ enemmän kuin vuonna 2020 ja 1,1 M€ enemmän kuin vuonna 2019.

Kunnallisveron tuotto on noussut melko tasaisesti. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 kunnallisveron tuotto kasvoi noin 0,6 M€ ja vuosittain viimeisen neljän vuoden aikana keskimäärin noin 0,4 M€/vuosi.

Merikarvian kunnan saamat valtionosuudet olivat vuoden 2022 tilinpäätöksessä suunnilleen vuoden 2019 tasolla. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 valtionosuuksien tuotto pieneni noin 0,4 M€.

Aineistotarkastus

Tarkastuksen tavoitteena oli atk-avusteisesti analysoida Merikarvian kunnan ostoreskontraa ja reskontratositteita sen selvittämiseksi, perustuuko ostoreskontra hyväksyttäviin tositteisiin. Lisäksi tarkoitus on ollut kartoittaa ostoreskontraan liittyviä sisäisen valvonnan menettelytapoja liittyen ostoihin sekä laskujen käsittelyrutiineihin.

Tarkastuksessa siirrettiin toimittajareskontrassa ollut Merikarvian kunnan ostolaskuaineisto ajalta 1.1. - 31.12.2022 Idea-ohjelmaan, jonka avulla aineistosta tehtiin erilaisia poimintoja. Tarkastuksessa kartoitettiin myös hankintojen tekemiseen ja ostolaskujen käsittelyyn liittyvää ohjeistusta.

Tarkastuksessa käytiin tositteilta läpi euromääräisesti n 60 % tarkastusajanjakson ostolaskujen arvosta. Painopiste oli suurimmissa laskuissa. Tämän lisäksi tehtiin erilaisia poimintoja normaalista poikkeavista havainnoista. Tarkastettujen tositteiden osalta ei havaittu olennaista huomautettavaa.

Hankintaohjeen mukaan tehtävän esimies tekee hankintapäätökset 2 500 € asti ja johtavat viranhaltijat 10 000 € asti. Toimivalta yli 10 000 € hankinnoissa on lautakunnalla tai kunnanhallituksella. Alle 1 000 € hankinnoista ei tarvitse tehdä kirjallista viranhaltijapäätöstä.

Tarkastuksessa kartoitettiin otantana kymmenen hankinnan hankintapäätöksiä ja hankintapäätöksen tehneen toimivaltaa. Kahden hankinnan osalta hankintapäätöstä ei ollut käytettävissä. Suosittelimme kiinnittämään huomiota hankintapäätösten tekemiseen.

Osana sisäistä valvontaa suosittelemme kontrollin luomista erilaisten ostoreskontran tietojen muutoslokeihin.

3. KUNTATALOUDEN VERTAILUTIETOJA TILINTARKASTAJAN TARKASTUSPIIRIIN KUULUVISTA KUNNISTA VUOSILTA 2013-2022

Tilintarkastuspöytäkirjan liitteenä ovat otsikossa mainittujen kuntien talouden tunnusluvut laskettuna vuosien 2013-2022 tilinpäätöksistä.

4. VALTIONOSUUDET

Kirjanpitoon kirjatut valtionosuudet on täsmäytetty kuntaliiton julkaiseman tilaston kanssa.

Valtionosuuksien perusteena olevien tietojen oikeellisuutta on tarkastettu oppilastietojen ja taloustilaston tarkastuksissa.

Taloustilasto

Tarkastuksen tavoitteena on varmistua siitä, että Tilastokeskukselle annetut tiedot kunnan taloudesta ja toiminnasta perustuvat kunnan tilinpäätökseen ja sisäiseen laskentaan ja että Tilastokeskuksen ohjeita tilaston täyttämässä on noudatettu.

Tarkastusmateriaalina on käytetty Merikarvian kunnan tilinpäätösraportteja vuodelta 2021 sekä Tilastokeskukselle konekielisenä lähetettyjen tietojen tulosteita ja tietojen kokoamisessa syntyneitä työpapereita ja kirjanpidon raportteja.

Tilastokeskukselle annetut tiedot perustuvat kunnan tilinpäätökseen ja sisäiseen laskentaan.

Oppilastilasto

Tarkastus suoritettiin haastattelemalla oppilastietojen ylläpidosta ja ilmoittamisesta vastaavia henkilöitä sekä käymällä läpi koulutuksen ja opetuksen järjestäjätason - tiedot, oppilastietojen ilmoituslomakkeita/kyselyitä, oppilasluetteloita sekä päätökset pidennetyistä oppivelvollisuuksista.

Toemme, että saamassamme pidennetyn oppivelvollisuuden luettelossa oli kaksi oppilasta enemmän kuin koski -tietokannan raportissa. Asiakkaalta saamamme tiedon mukaan koski -tietokannan tieto vastasi todellista tilaa.

5. SISÄINEN VALVONTA

Kunnanvaltuuston 15.12.2014 päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet vastaavat olennaisilta osin kuntalain määräyksiä ja kuntaliiton täytäntöönpano-ohjetta.

Kunnanhallitus on antanut selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä toimintakeromuksessa sivulla 22-23. Selonteko vastaa kunnan sisäisen valvonnan toimenpiteitä.

Sisäisen valvonnan toimivuutta on tarkastettu myös osana hallinnon ja kirjanpidon tarkastuksia.

Palkkatarkastuksessa olemme tarkastaneet palkanmaksua sekä kartoittaneet palkanmaksuprosessia. Palkkatarkastuksen osalta suosittelemme, että

- rekrytoinnin yhdenmukaistamiseksi kuntaan laaditaan rekrytointiohje
- palkanmaksuprosessista tehdään prosessikuvaus
- palkanmaksussa käytettävien pankkitilien muuttamiseen luodaan yhtenäinen käytäntö
- hallintopäällikkö hyväksyy myös henkilötason raportin hyväksyessään palkka-aineiston maksua varten

Merikarvian kunnanvaltuusto on käsitellyt konserniohjeen päätöksessä 89§ 2022. Suosittelemme, että konserniohjeeseen kirjataan myös päivämäärä, milloin valtuusto on ohjeen hyväksynyt.

Merikarvialla 15.5.2023

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso
tilintarkastaja, JHT